

Kondor Katalin: Sírok – sírok

2025 június 26. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

A kor, amelyben élünk, betegít.

Némi magyarázattal tartozom írásom címét illet?en. A címbéli els? szó valódi sírokra utal. Azokéra els?sorban, akiknek a halálát – merthogy nemrégiben hunytak el – tudomásul kellett vennünk, bármennyire is megfájdította

szívünket elmenetelük ebb?l a világból.

A másik szó személyesebb, valódi sírásra utal.

Kezdjük is az els?vel! Az ember nem jós, nem tudja kitalálni, hány temetésen kell majd megjelennie az el?tte álló esztend?ben, s kik lesznek azok, akiket utolsó útjára kísérünk, egészen a sírhantjáig. Nem tudom, mert nincs statisztikám róla, hogy vajon a háborúkba ájuló világ lélekszomorító eseményei okozzák-e, de én úgy éreztem, a mögöttünk hagyott hónapokban, években túl sok nagyszer? honfitársunkat, köztük közeli hozzátartozóinkat kísértük utolsó útjukra, mégpedig azért, mert a hétköznapok szerte a világon történ? borzalmai kikezdték, megtépázták életkedvüket, nem tudtak honnan er?t meríteni a létezésük fenntartásához, s feladták a „mérk?zést". Már csak a sírjukat látogathatjuk.

Sokan – szakemberek, pszichológusok – ha nem is elégszer, mindenesetre sokszor beszélnek arról, hogy létezésünk jelen állapota, magyarán a kor, amelyben élünk, betegít. S ebb?l következtethet?en pusztít is. Éves halálozási statisztikákhoz, f?képp a halálozásokat okozó tényekhez nincs hozzáférésem, s csak remélem, hogy akik szakemberként ilyen statisztikákat ismernek, csak levonnak olyan következtetéseket, melyek segítenek a szomorú adatok okainak megismerésében, s még hasznos tanácsokat is tudnak adni az élet – a méltó élet – megteremtéséhez.

Nyilvánvalóan nem azért írom ezt a cikket, hogy tippeket adjak – nem is tudnék –, de azt azért érdemes lenne megkutatni, vagy legalább civilek számára is érthet?en elmondani, mi az oka a halálozásokat okozó, hosszantartó betegségeknek, valamint a korai haláloknak. Nem volna hiábavaló.

Már csak azért sem, mert olvasom, hogy Magyarországon van a harmadik legnagyobb halálozási arány az Európai Unióban. A szakcikkek persze közlik, hogy a keringési betegségek és a rák okozza a legtöbb halálesetet az EU-ban, bár ez a száraz tény így nem sokat jelent nekünk, legfeljebb riaszt, hiszen az okokról és a rossz statisztikák megjavításának módozatairól kellene sokkal többet beszélnünk. Függetlenül attól, hogy ez id? tájt gyilkos háborúk közelében élünk, s hogy mire ébredünk másnap, azt egyel?re senki nem tudja (vagy akarja) elmondani.

És akkor a címben lév? másik szóról, mely itt most nem tárgyról, tehát emberek nyughelyér?l szólna, hanem a sírásról. Mely többnyire szívfájdalomból, vagy olykor egy-egy csodaszép m?vészeti alkotás láttán-hallatán gyötri meg az embert. Így tett azzal a társasággal is, mellyel pár éve elhatároztuk, hogy elmegyünk a Mohácsi Nemzeti Emlékhelyet meglátogatni. Talán tízen voltunk a baráti körb?l. Amit ott láttunk, az nem pusztán méltó történelmünk egyik legszomorúbb eseményének színhelyéhez, hanem elmondhatatlanul szívszorító is.

Az emlékhely vezet?je volt az „idegenvezet?nk" is, az Isten is erre a posztra teremtette szerintem. ? kalauzolt a hatalmas terület különböz? pontjaihoz, s egyre csak mesélt, mesélt és mesélt. Ily szívszorító történelemórát bizony, még sohasem hallottunk. Az nem volt új, hiszen az iskolában tanítják a 499 éve történteket, hogy az Oszmán Birodalom súlyos vereséget mért a magyar seregre. Csak hát, ha jól olvasom, még mindig sok megkutatandó részlete van az akkori vereségnek. Persze, látogatásunknak nem ezek feltárása volt a célja, hanem az emlékhely „emlékeinek" megismerése.

A közmondás úgy tartja, hogy az ördög – meg többnyire az igazság és a lényeg is – a részletekben rejlik. Nos, ez a kirándulás mindnyájunknak megtanította a mondás igazságát. Ugyanis tényleg a millió „részletr?l" is szó esett. A mi emberünk egyre csak mesélt és mesélt, mi meg szájtátva hallgattuk. Arról az iszonyú öldöklésr?l például, ami ott folyt, és amir?l a történelemkönyvek nem számoltak be, oly szörny? tettek voltak. Anyákat ástak elevenen gödrökbe, karjukon kisgyermekeikkel, a kínzások sem maradtak el. Feltártak tömegsírokat is, s persze az üldöztetésnek, a tömeges kivégzéseknek is vannak bizonyítékai. Tarolt a borzalom akkor Mohácson, s az is kiderült, még jócskán van kutatni valója a régészeknek, történészeknek „nemzeti létünk nagy temet?je, Mohács" helyszínén.

Kirándulásunk bizony sírásba torkollott. Nincs miért eltitkolni, b?gtünk, mint a gyerekek. Meglett férfiak és n?k egyformán fogyasztottuk a zsebkend?ket, megszólalni sem tudtunk, Bizony, magunk is meglep?dtünk, hogy ennyire szíven ütött bennünket a történelem. Sírtunk, mint a zápores?. Szótlanul. Mert ritkán él át az ember ilyesmit.

A temet?k csendje, a vérengzések részletei, szomorú történelmünk máig kiáltó borzalmai elsirattatták velünk az ismeretleneket is. Gyászoltunk mi ott minden szomorú sorsú emberért és országért. Hazaj?ve, már jóval az akkori látogatás után, megkérdeztem Döbrentei Kornél barátomat, hazánk óriási tehetség? költ?jét, írna-e egy verset a

mohácsi csata jöv?re megrendezend? félezer éves évfordulójára? Nyomban elvállalta.

Méltó emlékünnepünk lesz.

Kondor Katalin

www.magyarhirlap.hu

Ajánló